

Krajiny Európskej únie vrátane Slovenska sa v súčasnosti intenzívne venujú najdôležitejším energetickým témam Európy, ktorými sú zvyšovanie energetickej bezpečnosti, energetickej efektívnosti a znižovaniu závislosti krajín EÚ od Ruskej federácie v dodávkach ropy a zemného plynu. Čo znamenajú tieto témy a z nich iniciované zmeny na energetických trhoch pre dodávateľov ICT v energetike, sme sa opýtali RNDr. Oskára HALZLA, podpredsedu predstavenstva akciovej spoločnosti SFÉRA, ktorá už 25 rokov ponúka na našom trhu informačné systémy a služby pre energetiku.



Grafické informačné systémy

# Nové výzvy pre informatikov v energetike



## Ako môžu dodávateľia informačných systémov na Slovensku pomôcť zvyšovaniu energetickej bezpečnosti a efektívnosti?

Nová európska, ale aj slovenská energetická legislatíva a konkurenčné prostredie, ktoré dnes predovšetkým v rámci EÚ nepozná hraníc, núti všetkých účastníkov na energetickom trhu (výrobcov, prevádzkovateľov sústav, dodávateľov i odberateľov) optimalizovať náklady na energie, minimalizovať straty vo výrobe, prenose, distribúcii, znižovať energetickú náročnosť podnikových procesov. Bez zapojenia informačných technológií a špecializovaných informačných systémov je dnes tieto úlohy zvládnuť už nepredstaviteľné. Úlohou nás informatikov je ponúknuť riešenia, ktoré do veľkej miery automatizujú sledovanie a vyhodnocovanie energetickej náročnosti, poskytnú informácie pre optimalizáciu nákupu, optimalizujú predikciu odberu energetických komodít, rozúčtovanie energií a pod. Nevyhnutnosťou je zároveň poskytovať kvalitné a komplexné služby tak, aby bolo možné tieto riešenia rýchle prispôbovať dynamicky sa meniacemu legislatívnemu prostrediu.

## Aké konkrétne výzvy v oblasti energetiky prináša rok 2015 pre ICT komunitu?

Príkladom je nový zákon o energetickej efektívnosti ako transpozícia smernice EÚ, ktorý bol prijatý v NR SR koncom roka 2014. Tento zákon kladie nové požiadavky na mnohé (hlavne energeticke a veľké) spoločnosti – monitorovanie a vykazovanie odberov všetkých energetických komodít, prijímanie nových opatrení na znižovanie energetickej náročnosti, vykonávanie energetic-

kých auditov. Cieľom je, aby Slovensko splnilo celoeurópsku požiadavku zníženia primárnej energetickej spotreby do roku 2020 o 20 %. Špecializované softvérové nástroje, resp. informačné systémy môžu byť v týchto procesoch užitočné pri plnení legislatívnych požiadaviek, ale predovšetkým pri reálnom znižovaní energetickej náročnosti, a tým zvyšovaní konkurencieschopnosti spoločností. Ďalšie príležitosti prináša pokračujúca liberalizácia trhu s energiami, otváranie a prepájanie európskych trhov, vznik a posilňovanie nových subjektov, ktoré bez silnej ICT podpory nemôžu konkurovať tradičným hráčom na energetickom trhu. Spoluprácu európskych trhov bude ďalej akcelerovať Energetická únia, o ktorej zriadení rozhodol v Bruseli, v marci tohto roku summit členských krajín Európskej únie, pričom významný podiel na jej vzniku má slovenský europoslanec Maroš Šefčovič, ktorý je vo funkcii podpredsedu EK priamo zodpovedný za vznik a rozbeh európskej energetickej únie. Som presvedčený, že Energetická únia prinesie nové príležitosti nielen subjektom na energetickom trhu, ale aj spoločnostiam ICT, ktoré sa venujú energetike, čiže aj našej spoločnosti.

## Ako je pripravená vaša spoločnosť na nové výzvy v energetike?

Tak ako to platí pre všetky oblasti energetiky, ktorým sa naša spoločnosť venuje od začiatku deväťdesiatych rokov, aj v oblasti energetickej efektívnosti i ďalších zmien na energetickom trhu sa nesnažíme byť len v pozícii IT dodávateľa. Našou stratégiou je posilňovanie interdisciplinarít, a preto naďalej budujeme tímy, ktoré aktívne sledujú energetickú legislatívu, poznajú požiadavky energetického trhu a zároveň sú schopné navrhnuť a implementovať špičkové IT riešenia. Typickým príkladom v súčasnosti je implementácia nariadenia REMIT (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou), ktorého vykonávacie nariadenie vydala Európska komisia tesne pred koncom roka 2014. Dnes už realizujeme projekt implementácie požiadaviek tohto nariadenia v prostredí organizátora krátkodobého trhu s elektrinou (OKTE, a.s.) a účastníci trhu s elektrinou a plynom, ktorí budú mať na základe tohto nariadenia povinnosť poskytovať informácie pre ACER, budú potom môcť pre tieto účely využiť aj služby OKTE, a.s.

## Venuje sa vaša spoločnosť aj požiadavkám zákona o energetickej efektívnosti?

Príprave na podporu energetickej efektívnosti

sme sa venovali už v procese prípravy zákona v kontakte s tvorcami legislatívy a organizáciami, ktoré majú dôležité úlohy pri uplatňovaní nového zákona. Okrem návrhu a implementácie softvérových nástrojov, na nasadzovaní ktorých už v súčasnosti spolupracujeme s našimi zákazníkmi, ponúkame konzultačnú činnosť pre podporu plnenia požiadaviek zákona. Energetická efektívnosť bude témou aj niektorých energetických seminárov, ktoré organizujeme pre verejnosť a bude jednou z tém oboch konferencií ENERGO-FÓRUM®, ktorých organizátorom je naša spoločnosť ([www.energoforum.sk](http://www.energoforum.sk)).

## Čo ďalšie môže očakávať energetická obec od tohtoročných konferencií ENERGO-FÓRUM?

Ako každý rok, našou snahou je maximálna aktuálnosť týchto konferencií, t. j. v prezentáciách renomovaných odborníkov a v panelových diskusiách reaguje ENERGO-FÓRUM® vždy na najčerstvejšie a najdôležitejšie udalosti na energetickom trhu. Okrem spomenutej energetickej efektívnosti bude významnou témou oboch konferencií Energetická únia a samozrejme analýza nových legislatívnych zmien a ich uplatňovania, s čím nie vždy sú rovnako spokojní všetci účastníci trhu. Októbrová konferencia ENERGO-FÓRUM® – elektrina bude navyše aj jej malým jubileom – 10. výročím. Odborná konferencia ENERGO-FÓRUM® začala písať svoju históriu v roku 2006. Odvtedy sa každý rok v októbri, vždy pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR, stretávajú predstavitelia štátneho, súkromného a akademického sektora, aby prebrali aktuálne témy v energetike u nás a v zahraničí. Deväť predchádzajúcich ročníkov konferencie ENERGO-FÓRUM®, od roku 2013 samostatne pre komodity elektrina a zemný plyn, predstavuje spolu 1 874 účastníkov z viac ako 200 spoločností a inštitúcií.

## To už znie ako pozvánka na tieto obľúbené podujatia.

Áno, všetkých záujemcov o aktuálne informácie na energetickom trhu, o stretnutia s odborníkmi významných štátnych inštitúcií, energetických spoločností, o možnosť formálnych i neformálnych otvorených diskusií srdečne pozývame na obe podujatia – ENERGO-FÓRUM® – plyn 22. – 23. júna 2015, hotel Senec, Slnčné jazerá a ENERGO-FÓRUM® – elektrina, 15. – 16. októbra 2015, hotel Sitno, Vyhne. Počet záujemcov o tieto konferencie z roka na rok rastie, vo veľkej väčšine prípadov platí, že prvá účasť na konferencii ENERGO-FÓRUM® generuje nového pravidelného návštevníka.

# PRIESTOR

## pre váš úspech

UŽ DVADSIATY ŠTVRTÝ ROK



**sféra, a.s.**, úspešný dodávateľ  
informačných systémov v energetike



Grafické informačné systémy

Spoločnosť **sféra, a.s.**, už od roku 1992 patrí medzi významných dodávateľov riešení a služieb, najmä v energetike. Presadila sa ako dodávateľ jedinečných riešení, ako sú informačný systém zúčtovania odchýlok, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, operátora meraní a centrálnej fakturácie. Nasadzuje svoje produkty z rodiny XMatik®.NET/ISOM na správu obchodných meraní a integrovaný elektroenergetický dispečing aj v sektore dopravy, ako aj multi-utilitný systém na obchodovanie a hospodárenie s energiami XMtrade®. Spoločnosť **sféra** poskytuje komplexné služby podpory prevádzky riešení a špecializované poradenské služby v energetike v kontakte s novou legislatívou.

**sféra** je priamym účastníkom najdôležitejších udalostí v energetike.

Od polovice roku 2013 zabezpečila podporu procesov operátora meraní a centrálnej fakturácie v rámci významného a úspešného projektu. Informačné systémy XMtrade®/ISOM a XMtrade®/ISCF zabezpečujú zber nameraných údajov, spracovanie, vyhodnocovanie, centrálnu fakturáciu poplatkov za systémové služby a prevádzkovanie systému, poskytovanie údajov príslušným účastníkom trhu.

Po úspešnom prepojení českého, slovenského a maďarského denného trhu s elektrinou, na ktorom sa podieľala aj **sféra** ako dodávateľ slovenského organizátora trhu, pokračovalo v roku 2014 ďalšie budovanie integrovaného trhu pripojením Rumunska. V spolupráci s dodávateľmi informačných systémov organizátorov trhov troch partnerských krajín zabezpečila

**sféra** implementáciu a nasadenie informačného systému na podporu prevádzky integrovaných trhov a zároveň podporu nepretržitej prevádzky informačného systému v režime 24x7.

Rok 2015 patrí implementácii nariadenia REMIT (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou). **sféra** realizuje projekt implementácie požiadaviek tohto nariadenia v prostredí slovenského organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

Naša spoločnosť je tu pre Vás a ponúka profesionálne služby a spoluprácu počas celého životného cyklu informačných systémov. Preto je **sféra** „priestor pre Váš úspech“.

10. ROČNÍK  
ENERGOFÓRUM 2015

sféra, a.s. • XMatik®.NET • XMpad®.NET • XMtrade® • Bentley • ENERGOFÓRUM® • Semináre • MicroGRAP/RS® • MicroKataster • ArchiFM • Madam

